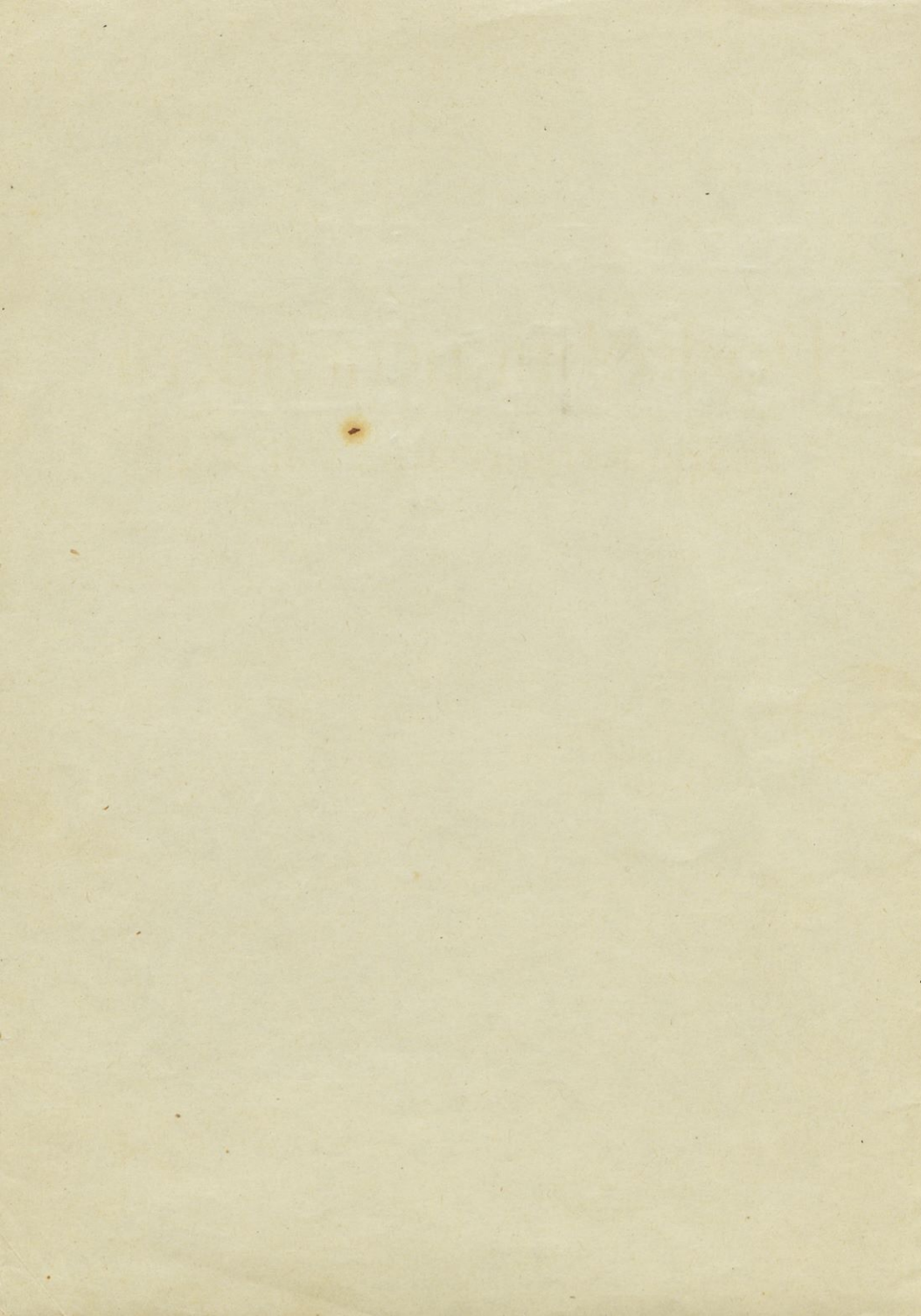

PODRABNI UENI NREBT :

ZA RISAⁿJE 1888 +

Jančič

Podrobni učni načrti

za moderno risanje v lj. šoli.

Pruredil in sestavil učitelj Ivo Jančič leta 1921—22.

UVOD.

52004/12 100

Dvigajmo dušo svojega naroda tudi z risanjem, ki ima **namen** vzgojiti deci **dober okus in čut**, povzdigniti jo do stopinje **mislečega človeka** z darom **opazovanja, smislijo za snago, red in okraske, veseljem do lepega, ljubeznijo do narave** ter razumom in čutom **uživanja v opazovanju!**

Splošna pot.

Nižja stopnja (1., 2. ozir. 3. šol. 1.) Predstave se večinoma rišejo iz spomina. Risanje je tu pismeni miselni izraz; mora biti torej naivno, na otroški način. Učitelj ustvari otroku le jasno predstavo v glavi, otroški izdelek pa ga naj zadovolji, če vsaj približno odgovarja gotovi obliki. Sam riše učitelj na tablo le tuintam to, kar je deci neznanega, da jo vzpodbodi in da možnost širšega misel. izraza. Barva se samo opazuje.

Srednja stopnja (3., 4. in 5., ozir. 4. in 5. šol. 1.) Največ se riše nazorno (po predmetih). Vzemo se pa le ploskovno učinkujoči objekti. Učenci naj po možnostih sliko že natančnejše izražajo, ozir. zadenejo in to v različnih legah (smer). Spominsko risanje se goji dalje. Druge panoge ris. (ilustriranje, skiciranje . . .) se vrste po potrebi in priliki. Iz znanih prvin (oblik . . .) se sestavljajo različne kombinacije, ornamenti, okraski in skupine. Barva se na najpriprostejše načine že lahko uporablja.

Višja stopnja (5., 6., 7. in 8. šol. 1.) Rišejo se predmeti prejšnjih in novih skupin z obširnejšimi zahtevami. Upoštevajo se zlasti simetrične in krivočrtne oblike, naravna podoba in naravna barva objekta, najpriprostejša perspektiva, posebno pa svetloba in senca.

Panoge ris. v lj. šoli.

Spominsko r. (ris. na pamet: kar sem videl, narišem). Nanaša se na nazor, nauk, pesmice, igre . . .

Nazorno r. (je ris. po predmetih in predlogah, pa tudi predrisbah).

Ilustrativno r. je ris. črt. oblik, objektov in predstav, ki nam nekaj govore (imajo pomen).

Skiciranje je hitro, **ponazorovalno** in **osnutno** ris. brez umetniške dovršenosti.

Kombiniranje je samotvornost novih oblik in sestav.

Ornamentika je umetna razporeditev najrazličnejših oblik in predstav, ki se ponavljajo.

Geometrično r. je ris. geometr. oblik.

Prspektivično r. je ris. objektov tako, kakor se nam taisti dozdevno kažejo.

Dekoratивно r. je uporaba vseh mogočih oblik za okraske.

Idealiziranje — navadne oblike se izpremene v idealne, umetniške oblike.

Važne opazke.

Vsa snov izvira iz nazor. nauka, vseh različnih predmetov ter krajevnih in časovnih razmer. Pri risanju **ponazoruj** živo!

Uro si razdeli: 5 minut za ponavljanje in razlaganje, 5 minut teh. vaje in razl., 15—20 minut spom. ris., 10—20 minut za kombinac. ornament. popraviljanje, čitanje izdelkov, opazovanje barv ali drugo. Na srednji in višji stopnji zavzame večji del ure nazorno risanje. Za izpremembo **riši** (ilustriraj, skiciraj, riši po spominu) **tudi pri indirektnem pouku** drugih predmetov. Vsaka tema se nariše

1. v **osnutku celotno in komajvidno**
2. učitelj pregleda in popravi osnutek.
3. osnutek se izvleče, radira in končno izvleče.

Pri nazornem risanju je neobhodno sledeče:

1. meriti višino in širino.
2. vizirati markantne točke in črte
3. risati obrise a) v zraku po predmetu
b) lahko na papir
4. pomagaj si pri osnutkih z geometr. oblikami
5. vzami pravokotno steklo ali pa lepenko iz koje izrežeš okence 5 cm široko in 9 cm visoko, ter določi s tem okvirčkom okusen položaj predmetu, ki ga hočeš narisati.

Načrti, ki so v naslednjem priobčeni, so maksimalni in najslužijo bolj kot navodilo, kako si naj učitelj pri risanju snov izbira in razvrščuje. V svrhu lažjega, hitrejšega in obširnejšega dosega smotra v risarskem pouku izidejo še to leto zvezki za posamezne razrede, v kojih bode vsa snov, ki je dosedaj v načrtih, ilustrirana (narisana).

Nižnja stopnja 1., 2., ozir. 3. razred.

Jesen.

Spominsko ris.: človeka, obiranje sadja (lestva ob drevesu), lov, nabiranje gob, ptice selilke, dež, veter, šolske reči,

spravljanje krompirja, pokopališče (žalostinke, grobni kamen), telovadišče, motika, sekira, voz drv, sestro.

Ilustriranje: pravljico, pesem, ciganko.

Ornamenti: pri štetju pike, črtice, zvezdice, okna

Kombinacije: na podlagi polaganja in skladanja palčic, številke, stolčki, mize . . .

Barve: opazuje se rdeče jabolko, zelena hruška, rujavi kostanj. V 2. in 3. šol. l. se primerja: rumen list, zlato, citróna.

Domača naloga: zbiranje rdečih, zelenih, rujavih listov.

Zima.

Spominsko ris.: sankanje, sneg na drevesu, Miklavž in krampus, krmljenje ptic, sneženi mož, koline, kurenti, peč, večer, likanje perila, dom. živali, mačka, miš, v kuhinji, pri trgovcu (vreča, steklenica, vaga, sod . . .), obleka, čas (ura), Božič, pri mizarju, nariši svojo hišo.

Ilustriranje: pravljico, pesem, uganko.

Ornamenti: pri štetju — kolesa, obroče, klobuki, okna . . . te objekte med dvema črtama.

Kombinacije: zлага se in riše hiša, voz, lestva, okna.

Barve: belo — svetlo, dan, sneg, sneženi mož, črno — noč, saje, dimnikar; plavo nebo, rdeči nos, pisano božič. drevo, traki, obleka.

Dom. naloga: zbirajo se raznobarvne krpice, niti

O p o m b a: Izbiraj, kar rabiš. Snovi je samo dozvedno mnogo, kajti učenci na pamet hitro in dosti rišejo.

Pomlad.

Spominsko ris.: Kako kmet orje, škorca pri hišici, cerkev, solnce vzhaja, vrt, krtime na travniku, vrtno orodje, veter (klopotec, mlin), ive, mačice, cvet, velikonočno jajce, obložena miza, ptica v gnezdu, otroška igra (petelinji boj . . .) kruh pečejo.

Ilustriranje: pesem, uganko, pravljico.

Kombinacije: plotove (najprej s palčicami), krašenje velikonoč. jajc s pikami, zvezdicami, obroči . . .

Ornamenti: iz listov, jajc, hlebčkov, žemelj, prest . . .

Barve: primerja se rumeno z rjavim, rjavo z rdečim, sivo z rjavim; nova obleka narave, velikonoč. jajca, lasje, oči, konji, podoba.

Dom. nal.: zbiranje belih, rdečih, plavih, rumenih cvetk.

Poletje.

Spominsko r.: Nevihta, žetev, košnja, zalivanje, rastline, rokodelci, luna na jasnem (oblačnem) nebu, črešnje, metulj, sprehod, (kažipot, most, železnica), kopanje, ribolov, v gozdu, perilo, utica, v senci.

Ilustriranje: berilo, razgovori med živalmi (čebelica in cvet . . .)

Kombiniranje: utice, nebo (nočno, dnevno, oblačno, nad gozdom, nad poljem, nad hišo.)

Ornamenti: iz sadja, cvetov, hroščev.

Barve: temnordeče, svetloplavo, roza, vijoličasto, orange, razne zelene barve, mavrica, detelja (polje), barve predmetov in tvarin.

Delovna šola: rezljanje zvezdic, živali, predmetov ali zbiranje raznobarnih žuželk.

3. razred, oziroma 3. in 4. šol. I.

1. mesec.

Tehnične vaje: prostoročno, lahko, velikopotezno risanje vodoravnice in navpičnice (nad-podlaket, mezinec delujejo.)

Nazorno ris.: križ, lot, jabolko na vrvici, palčice, uro.

Spominsko r.: uro, vago, žrdi in lestve v telovadnici, plot.

Ilustriranje: dežuje, kaj nam prinese jesen.

Delovna šola: (vaje za oko), zgibanje papirja na polovico, lamanje palčič, rezanje 1 cm, 10 cm dolg. palčic.

Linearno r.: dolge, kratke ravnice, ki se dele; 10 cm dolgo črto.

Barve: se opazujejo (glej nižja stop. jesen).

2. mesec.

Teh. vaje: roka riše na mezincu poševne črte, kote, loke (desno, levo) v velikem in majhnem merilu.

Linearno r.: načrt šolske sobe; mizo (pri domoznanstvu.)

Barve: ponovi se snov 1. in 2. razr.; učitelj raztopi rdečo barvo in kaže nuanze na belem p.

Dom. nal.: isto naredo otroci doma; narišejo načrt domače hiše.

Nazorno ris.: škarje, šestilo, slonečo lestvo (palico), žepne robce, knjigo.

Dekorati r.: okraske za knjigo, žepne robce (ornament), iz pik, lokov, koles . . .

Spominsko r.: dežnik, ura gre, kažipot, blisk.

Ilustriranje: igra na telovadišču, obisk, nočno nebo.

Geometr. r.: različni koti, delitev kotov.

3. mesec.

Teh. vaje: pravokotniki leže, stoje.

Linearno r.: Naris — in stranski ris mize ali okna.

Barve: rumena barva (polnitev parokot) v vseh nuanzah.

Delovna š. in domače naloge: modra barva doma, kot rumena v šoli, izrezavanje pravokotnikov.

Nazorno r.: tabla, zvezek, ravnilo, okno, opeka v različ. legah.

Spominsko r.: domače okno, strešna opeka, sprednja stran dom. hiše.

Ilustriranje: lov, pokopališčne scene, prvi sneg in smreke.

Ornamentika-dekorat. ris.: obrobne črte na zvezkih in okraski (pravokotnik, zvezdice).

4. mesec.

Tehnične vaje: spremembe in polnitve pravokotnikov, kvadrat v raz. velikostih.

Nazorno: pismo, tablica.

Spominsko r.: snežen mož, sani, božično drevo, zvonik.

Ilustrativno r.: Miklavž in krampus, jaslice, ptički na oknu. sankanje.

Linearno ris.: kvadrat, pravokotnik.

Ornam. dekor. r.: Kako je okrašena stena, namizni prt.

Barve: se uporabljajo pri polnitvah pravokot. in kvadratov (tudi lahko za dom. nal.)

Delovna šola: izrežejo se kvadrati in okrase (z kvad. + pravokotniki).

5. mesec.

Tehnika: vzporednice, kvadrat in pravokotnik v različ. položajih, vetrovnica (delenje).

Nazorno ris.: lestva, žaga, ogledalo, različ. orodje.

Spominsko ris.: voz, kuhinja, peč.

Ilustriranje: berilo, pesem, drsanje, trije kralji.

Ornam. dekor. ris.: Kako se krasi škatljice, časopisi.

Barve: modra in rumena se mešate (nuanze.)

Del. šola: izreži iz papirja domače orodje.

6. mesec.

Tehnika: vzporedno tekoče ravne in upognene črte, verige, polž.

Nazorno ris.: (kvadrat in pravokotnik se križata), vrata, kletka, hiša.

Spominsko ris.: golobnjak, vrt, pes.

Ilustriranje: Kako smo kurente dražili, gostija.

Ornam. dekorat. ris. zlaganje in kombinir. polžek.

Barve: opazovanje kakor v 1. in 2. razr. spomladi.

Domača naloga: Nariši okraske, ki jih najdeš na steni, uri, prtu

7. mesec.

Teh. vaje-geometr. r. : trikotni, ovali, cikcak.

Ornamentika : iz tehničnih vaj se posnamejo ornamenti.

Naz. risanje : strehe, hiše, zvonik, robec z gibo, klobuk.

Kombinacije : dvorišče, utica, klobuk.

Spominsko ris. : vrtno orodje, čolnič, ive, mačice, cveti.

Ilustriranje : pesmico, pot v cerkev, jutro.

Domače vaje : zbiranje raznobarnih listov in cvetk.

Barve : barvanje pisank.

8. mesec.

Linearno r. : steno z oknom in podobami.

Nazorno ris. : zastavice, liste, steklenico, lonec, mlin za

kavo.

Spominsko ris. : Velikonočne pisanke, liste, zvon, oblož.

miza.

Ornament. in dekor. ris. : iz listov in srčastih oblik.

Ilustriranje : Kres na Velikonoč, streljanje, procesije.

Barve : kakor v 1. in 2. razr. v poletju.

Delov. šola : prešanje cvetov in listov.

9. mesec.

Nazorno ris. : različno posodo, lonec, lijak, lever, svetilko.

Spominsko ris. : utica, srp in vodir s kamenom.

Ilustriranje : dežuje v vetru po šoli, košnja, kopanje.

Dekorativno ris. : kako se krasijo ogli.

Barve : mavrica, travnik, žitno polje.

Dom. nal. : nariši, kar imaš najraje.

10. mesec.

Nazorno ris. : na prostem hiše, drevesa, ljudi.

Spominsko ris. : metulja, gobe, cvete.

Ilustriranje : Nevihta.

Delovna šola : Zavij knjigo in okraši ovitek.

Barve : opazovanje barv na vodi in v gozdu.

4. razred, oziroma 4. in 5. šolsko leto.

1. mesec.

Tehnika : črte, koti, delenje.

Geometrično ris. : prostoročno in z ravnilom črte, pravokotnike.

Nazorno ris. : plot, stol, vrata, grozd, jabolko, hruške.

Spominsko ris. : perilo se suši, peč (likanje), okno s cveticami.

Ilustriranje : trgatev, veter upogiba ob cesti drevesa, travo.

Ornamentika : sestave iz sadja in listja.

Barva : se čita, tabela vseh nuanz črne barve.

Dom. naloga : kakor v šoli črna, tako doma rumena in modra barva.

Opomba : predmete meri, viziraj in išči z okvirčkom.

2. mesec.

Tehnika : za dom. nalogo narišite kvadrat in pravokot. v raznih legah.

Geom. in linearno ris. : kvadrat. Ornam. in dekorat. polnitve, vrstitve kvadratov.

Nazorno ris. : robec, okno, igro mlin, domino.

Spominsko ris. : veternice (klopotec), poljski pridelki, most, mlin.

Ilustriranje : berilo, pesem.

Barve : kvadratne polnitve se izpol. z barvo.

Delovna šola : rezanje kvadratov in pravokot. iz barvnega papirja in pokladanje ornamentov na belem traku.

Skica : bere, preša, v sod vliwa, pije.

3. mesec.

Tehnika : enopotezne vaje; za domačo nalogo trikote.

Geom. in linearno ris. : polnitve in (spreminjanje) preoblikovanja trikotnikov.

Barve : se uporabljajo pri polnitvah, silhouette sadja in poljskih pridelkov.

Nazorno ris. : strehe, trikotna ravnila, klobuk, cerkev.

Ornamentika : Skladanje in vrstitve trikotnikov.

Spomin. ris. : red, klobuk, odprto pismo.

Ilustriranje : sejem (prodaja volov — kramar).

Delovna šola : iz papirja se zloži klobuk z obliko trikota.

4. mesec.

Tehnične vaje : srce.

Geom. in linearno ris. : trapez.

Nazorno ris. : cvetlični lonec, čaša s podstavnikom, streha.

Spominsko ris. : spomenik, mlin za kavo, lonci v peči.

Ornamenti, dekorat. ris. : kako bi okrasili lonce.

Ilustriranje : mati kuhajo, tepežnica, krmljenje ptic.

Barve : silhouette-kvadrat, pravokotnik, trikotnik, trapez.

Šola delavnica : izreži iz papirja (temnega) silhouette hiše.

5. mesec.

Geom. in linearno ris. : rombus, romboid; isto za domačo vajo prostoročno.

Nazorno ris. : okraski na ključavnicah, denarnicah, dozah.

Spominsko ris. : mrežo, peč, v kleti.

Ornamenti : vrstitve rombusa in romboida.

Ilustriranje : trije kralji, koline, spravljanje drv.

Barve : se uporabljajo pri ornamentih.

Šola del. : izreži trikotnike in sestavi ornament.

6. mesec.

Geom. linear. : deltooid.

Sp. r. : papirnatega zmaja a) dvigajočega se hitro, b) počasi, c) padajočega hitro, d) počasi.

Naz. ris. : razno posodo.

Kombinacije : na pap. zmaju obraze.

Ornam. dekorat. ris. : na temnem traku beli deltoidi (deloma drug na drugem.)

Ilustriranje : kurenti, procesija na telovo, berilo.

Barve : luna zahaja, oblaki na nebu.

Delov. šola : naredi pap. zmaja.

7. mesec.

Tehnika : valovite črte.

Ornam. dekorat. ris. : slak z listi, valovita črta z zmaji.

Naz. ris. : bršlen, trak z okraski, listi.

Spominsko ris. : dreveša, grmovje za plotom, ob cesti, polumesec med oblaki.

Ilustriranje : veseli, žalostni obrazi.

Barve : barvanje listov in ornamentov.

Delovna šola : izreži iz pap. robec in ga okraši.

8. mesec.

Tehnika : jajčnica, jajčnica krog deltoida.

Ornamentika in barve : barvanje velikonočnih jajc.

Naz. ris. : ive, mačice, žlica, jajca, pisanka, smrekov storž.

Spom. ris. : koklja vali, ptica vali, planinska kočja, oranje.

Ilustriranje : vstajenje, pojedina.

Domača nal. : išči liste jajčastih oblik.

9. mesec.

Teh. vaje : oblike srca in zvona.

Naz. ris. : šmarnico, zvonec, srce, karto, zvonček, liste.

Spom. ris. : nariši žitni klas, mak, bukov list.

Ilustrir. : nariši, kako kača preži na žabo, ribolov, hiša gori, žetev.

Ornam. dekorat. ris. : kako je okrašena kapelica.

Barve : ornamenti s čopičem (pike, trikoti, polkrogi, listovi, libele.)

Dom. naloga : nariši kurja peresa z barvami.

10. mesec.

Teh. vaje : oblika metulja, mešane oblike.

Naz. ris. : glogov belin, smrtoglavec, liste, cvetje.

Spom. ris. : metulj na deteljici, mavrica, gozd.

Ilustriranje : senokos, nalaganje sena, v dežju iz šole.

Ornament. dekorat. ris. : metuljska v krogu, na pravokotniku

Barve : metulja, cvet, list.

Dom. naloga : nariši konture domače vasi.

5. razred, oziroma 5. in 6. šol. leto.

1. mesec.

Geom. r. : (deloma z ravnil. in šestilom, deloma pristo-ročno), krog, lok, osmerožarnice, osmerokot.

Domača n. : iščite novih oblik na podlagi kroga, loka, žarnic.

Naz. ris. : buzola, dežnik od zgoraj, denar.

Skice : obroč, kolo, signal želez. čuvaja

Barva : izpolni se rozeta, tarča

Ilustrir. : sceno s paše, želez. čuvaja.

Del. šola : izreži krog, pol-četrtrkoga.

2. mesec.

Teh. vaje : elipsa, ornament, polnitve elipse.

Naz. ris. : očala, ogledalo, list.

Ilustr. : nariši lokostrelca, ki je izstrelil.

Spom. r. z barvami : slivo, hruško, limono, poštni voz.

Barve se mešajo : rumeno in rdeče, plavo in rdeče, plavo in rumeno.

Prspektiva : opazuj in riši obroč, kolo (vzporedno s čelno, povprečno in bočno ravnino.)

Dom. naloga : zbiraj jesensko listje z ozirom na razno barvo in obliko (herbarij).

3. mesec.

Teh. vaje : razne simetrične črte in oblike.

Prspektiva : obroč navpično k čelni ravnini v, nad in pod očesno ravnino.

Nazorno ris. : krožnik, lijak, zvonec, orodje, razne liste, kladivo s treh strani.

Barve : skušajo se zadeti barve lesa in železa.

Dom. nal. : sestavi ornament iz listov ali obročev.

Spom. ris. : nariši mater, ko pokrivajo mizo, ščetko . .

4. mesec.

Teh. vaje : špirala.

Geometr. r. : šesterožarnica, šesterokot.

Ornament : špirala v ornamentiki (mreže.)

Nazorno ris. : polževa hišica, školjka, sneg na drevesu (hiši, travniku)

Spom.-dom. nal. : nariši vejico v kvadratu in krogu.

Šola delavn. : vrežite v radir ali zamašek svoji začetni črki (nariše se na papir s črnilom, odtisne in izreže).

Prspektiva : lonec, kupica.

5. mesec.

Geom. r. : šesterokot in trikot v krogu.

Tehnika : mešane obl. (tudi na šol. tablo).

Ilustriranje : vožnja, sekanje drv (voz).

Nazorno ris. : zvezde, listi, ornamenti po predlogah.

Kombinacije : elipsa, pravokotnik, sestavljanje razn. oblik v ornamente.

Barve : silhouette obrazov in dom. živali.

Prspektiva : skleda v, pod, in nad-očesno višino.

Šol. delavn. : izreži silhouette moške in ženske glave.

6. mesec.

Teh. vaje : ponove se težje oblike.

Geometr. r. : kvadrat, trikot in pravokotnik v različ. legah.

Nazorno ris. : različ. dom. posoda, z ozirom na prpek-tivo obroča (škač, zajemalka, skupina kozarcev).

Barve : zadnji krajec meseca med oblaki.

Dom. nal. : (zavij) ovij si knjigo in ovitek okraši z vejico, skupino listov, trikotom — v kotu).

Šol. delav. : fižol daj cimit opazuj barve.

7. mesec.

Teh. vaje : ponovi se špirala in polževka.

Ornam. : oblike s špiralo (iz šolske okolice).

Nazorno r. : škropilnica, žaga, lopata, mož, vejica, skupine listov.

Barve: listi se skušajo naris. V narav. barvi.
Šol. delavn.: izreži silhouette vrtnega orodja.
Dom. nal.: okraši ali nariši velikonočno jajce.

8. mesec.

Dom. nal.: nariši (izreži) silhouetto domačih hribov (vasi) ob solnčnem zatonu.

Teh. vaje: simetrične oblike.

Naz. ris.: metulje, cvetlice.

Spom. ris.: konja, kravato, nož.

Ilustriranje: berilo.

Prspektiva: opazovanje dreves telegrafnih žrdi, enako velikih učencev, vse v različnih oddaljenostih; opazovalni koti, viziranje, opazovanje miznih nog in plošče, viziranje; objekti se nam zde navidezno drugačni kot so v resnici.

9. mesec.

Prspektiva: ponovno opazovanje in risanje lijaka (očesna, nad- in podočesna višina; opazovanje, viziranje in risanje not in ven odprtih vrat, okenc; opazovanje in risanje mape, peči, hiše. Vse sporednice se vežejo v horicontnih točkah. Navidezno ostanejo vodoravne samo tiste vodoravnice, ki so v očesni višini.

Nazorno ris.: liste, ki deloma leže na drugih.

Barve: gosje, kurje pero.

Ilustriranje: deček pri gnezdu, ptica se krega.

Delovna šola: prešanje znanih cvetic in trav (herbarij).

10. mesec.

Prspektiva: pogled skozi okno, sede, stoje; iskanje oblik z okvirjem.

Naz. ris. prsp.: knjige v različni oddaljenosti, sadje z ozirom na svetlobo in senco.

Spom. ris.: pajčevina in pajek med vejico, kačji pastir.

Ilustriranje: na kolodvoru.

Skice različnih ornamentov z in brez barv.

6., 7. in 8. šolsko leto.

1. mesec.

Teh. vaje: šesterožarnica, poterokot.

Barve: jesenske cvetlice ali listi v naravnih barvah.

Prspektiva: a) **Opazovanje** zunaj in v šol. sobi:

1. Objekte vidimo drugače, kot so v resnici. 2. Čim večje razdalje, tem manjši je objekt. 3. Čitanje prvih dveh stavkov v podobah.

b) **Naz. ris.:** vrata omare, šol. sobe (pri tem se temeljito vizira).

c) **Iz spomina** se rišejo isti objekti.

Geometr. r.: tlo-naris in mreža prizme.

Deklice: opazujejo barve in liniature različ. sukna (blaga), vzorce na žepnih robcih, rutah, stropu, obleki (nekaj se nariše).

Delov. šola: ovijte knjige in jih okrasite z geometr. okraski.

2. mesec.

Tehnika: mnogožarnice.

Naz. ris.: z barvami kolo, rozeta (uporaba šestila), vejica z listi.

Spomin. r.: voz, kočija.

Deklice: izrezujejo ali rišejo zvezdice za roč. dela (uporaba ravnila, šestila, pavziranje).

Prspektiva: opazovanje nadalje; pojem očesna višina (žarek od očesa do horiconta); čitanje prspektiv, podob; riše se mapa, lijak.

Delovna šola: naredite mapo za risbe in jo okrasite, vsak po svojem okusu.

Geometr. r.: tlo, naris. stožca; deklice (samo) mrežo stožča.

3. mesec.

Nazorni ris.: obešanca, veriga, podkev, smrekovi in borovi storži na vejicah.

Kombinir.: polnitve kvadrata, pravokota, kroga, elipse (z listi, vejico . . .) **deklice** kopirajo in pavzirajo simetrične oblike in okraske.

Spominsko r.: obrazi.

Barve: razne silhouette.

Prspektiva: opazovanje skozi okno, sede in stoje; uporaba okenca (okvirja) riše se iz spomina košarica, škatljica, posoda.

Geometr. r.: tlo-naris in mreža kocke; **deklice** samo mrežo.

Domača naloga: sestavi ornament v barvah iz listov.

4. mesec.

Teh. vaje: polž, špirala.

Nazorno r.: gosli, plotovi po predlogih, sani.

Spominsko r.: drevesa in veje pozimi (stavi prej opazovalne naloge).

Delov. šola: naredi škatljico iz papirja in okraši jo.

Dekleta uporabljajo špiralo za vzorce k ročnim delom, sestavljajo ornamente ali okraske, posnemaje tudi po vzorcih.

Prspektiva: opazovanje vodoravnih črt, ki ne leže v čelni ravnini; opazovanje prspektive na obroču, kolesu, posodi (krog-elipsa). Uporaba dveh vzporednic na belem papirju.

Rišejo se kuverti, ležeče knjige, mape, škatljice, drevored, telegrafne žrdi . . .

Na svetlobo in senco se opozarja povsodi.

Geometr. r.: tlo-naris valjarja.

Domača naloga: idealiziranje listov.

5. mesec.

Nazorno, spominsko in z barvami: svetiljke, vrče, vaze, steklenice (v temnih barvah z belim ozadjem). Na risbi se izpusti refleks-svetloba. Zvonik in razne simetrične oblike.

Ilustriranje: berilo, povest.

Deklice lahko rišejo lilije in šablone raznih cvetov v svrhu uporabe pri ročnih delih.

Prspektiva. Vsporednice se stekajo v eni točki, ki se nahaja v horicontu.

Svetloba in senca se opazuje in posnema pri risanju.

Prspekt. se riše nekaj okroglih objektov in kaka velika škatlja iz lepenke.

Spominsko r.: ponovi se ta ali ona tema iz nazor. ris.

Delov. šola: izrežejo se krogove ploskve in okrase.

Linearno: tlo in naris kakega prspektivičnega objekta.

6. mesec.

Nazorno ris. z uporabo barve: razne palmete, kostanjev list, školjke, (hvaležno za dekllice k roč. del.), liste, ki deloma leže na drugih — dekorativne skupine.

Delovna šola. sejanje semen — ilustriranje (za domačo nalogo).

Prspektiva: opeka v treh frontalnih (očesni, pod- in nad- očesni višini), in šestih ogelnih položajih — **s e n c a**.

Linearno: tlo-naris kakega prspekt. objekta.

7. mesec.

Nazorno ris.: ive, mačice kot polnitve kroga . . .

Kombinacije: idealiziranje listov.

Barva: silhouette ptičev, kur . . . rib . . . za **dekllice** ista snov z ozirom na ročna dela.

Prspektiva: risanje in opazovanje mape, streh, hiš in sence.

Dom. naloga: ilustriranje setve spomladi.

8. mesec.

Nazorno r.: spomladanske cvetice v raznih položajih in skupinah — tudi dekorativno, orodje, ki se rabi spomladi.

Deklice sestavljajo okraške iz razcvelih in nerazcvelih cvetov.

Prspektiva: opazovanje; očišče; miza frontalno in v ogelnem položaju, spreminjanje barv v svetlobi.

Barve: različno sadje s svetlobo in senco.

Na in stranki ris škripca . . .

Ornamenti iz palmet.

9. mesec.

Nazorno r.: zgibe — robec, ruta, prt, predpasnik obešen na žeblju; tihožitja, metulji in hrošči.

Deklice: okraske iz domačih motivov.

Prspektiva: ležeči zvezki, knjige, klobuki.

10. mesec.

Idealiziranje cvetov, metuljev, hroščev.

Nazor., spominsko, ilustrativno risanje domačih motivov.

Deklice: ornamente iz listov, metuljev, cvetov . . .

Prspektiva: stebri, hiše, stolpi veje . . .

Univerzitetna knjižnica Maribor

199293

020412100

COBISS •